

Heldt Hardanger for narr

IFØLGJE VG OG BT har den raud-grøne regjeringa bestemt seg for å seia ja til kraftlinja Sima-Samnanger. I haust har den eine etter den andre av AP, SV og Sp sine stortingsrepresentantar og ministrar frå Hordaland stått fram og garantert at dei er i mot linja. No veit me at regjeringsspartia dreiv spel for galleriet og heldt Hardanger for narr.

MOTSTANDEN mot linja har vore prega av to ting: Eit oppriktig engasjement for naturverdiene, og saklege, konstruktive og reelle alternative løysingar. Siste innspelet, basert på spenningsoppgradering av dei to eksisterande hovudlinjene inn til Bergens-regionen er, om ikkje ei permanent løysing, i alle fall meir enn godt nok i eit 10-12 års perspektiv. Og meir enn lenge nok til at teknologiutviklinga etter alle solemerke vil gjera kabelløysingar både rimelegare og betre.

DIFOR ER DET ekstra skuffande at regjeringa suverent overser både engasjementet og fakta, og turar fram. Skuffande, men ikkje overraskande. Uformelt var avgjerda truleg teken før valet sist haust, men av taktiske omsyn venta ein høveleg lenge nok før ho vart offentleg. Som aktør i rikspolitikken beklagar eg sterkt framferda til regjeringa og regjeringsspartia. Jobben med å skapa tiltru til oss politikarar vert ikkje enklare etter dette.

TERJE BREIVIK
GENERALSEKRETÆR VENSTRE

Underleg «anseelse»

EG TRUDD mest ikkje mine eigne auge då eg las overskrifta «Frykter kvinneflertall i infobransjen» i BT 15.03, der styreleiar i Nor PR, Hans Wilhelm Gullestad meiner at kvinner ikkje bør bli i fleirtal. Det vil føre til dårleg løn og låg «anseelse». Ja, det er rett at det i dag finst mange lågtlønnte kvinneyrke, men slik må det då ikkje bli verande i all framtid.

Det hjelper lite på det negative inntrykket at han nemner lærarane, som har oppnådd lik løn for likt arbeid for begge kjønn, for då blir alle lågløna. La gå med det.

Men det må då vere betre å bruke tid og krefter på arbeid for at alle skal få godt betalt for skikkeleg utført jobb enn å prøve å stengje jenter ute frå leiarstillingar og posisjonar der menn til denne tid har dominert.

AT «ANSEELSEN» blir mindre dersom kvinner er i fleirtal og at mangfaldet Gullestad bekymrar seg for er større dersom fleirtalet er mann, er vanskeleg å forstå seg på. Eg er redd «anseelsen» slår litt sprekker med ei slik haldning. Mangt endrar seg frå tid til annan, og mykje har gått framover til det betre, men mykje står også att. Medan eg prøvde å skrive av meg frustrasjonen etter det eg hadde lese, hørde eg frå Dagsrevyen at Skiforbundet vil gje Petter Northug dobbelt så stor løn som Marit Bjørgen.

Kor langt er vi i grunnen komne i år 2010 når det gjeld haldning til likestilling og likeverd? Eg berre undrast!

ANNE MARIE LANGELAND, (BESTEMOR TIL ÅTTE JENTER OG TRE GUTAR, OG PENSJONIST, ETTER 45 ÅR I ARBEIDSLIVET), FØRDE

Jeg vil oppfordre Arkitektforeningen til fortsatt å øve press, det ser ut til å være nødvendig, men det må kunne gjøres via andre kanaler enn gjennom trusler i media.

Arkitektforeningens utålmodighet

ARKITEKTUR

Ruth Brudvik
bystyrerepresentant Ap,
nestleder i Tilsynsutvalget for byens utseende

STYRET I BERGEN Arkitektforening har bestemt seg for å trekke sin representant ut fra Tilsynsutvalget for byens utseende. De er misfornøyde med utvalget/sammensetningen av utvalget der kun ett medlem har arkitektfaglig bakgrunn, og ønsker helst et arkitektfaglig råd. Begrunnelsen for å trekke ut sin representant akkurat nå er at styret i foreningen er lei av å vente på en avgjørelse fra politikerne (les: byrådet).

For snart 3 år siden sendte det daværende Tilsynsutvalget et enstemmig brev til byrådet om 1) å «modernisere» mandatet til utvalget og 2) styrke den arkitektfaglige kompetansen i utvalget – men også å beholde annen kompetanse. Dette for å styrke et helhetlig syn på byutvikling. Utvalget har aldri fått svar på sitt brev. Saken er senere blitt behandlet i Komité for miljø og byutvikling og i bystyret der byrådet lovet å komme tilbake med en sak. Som mangeårig medlem av utvalget forstår jeg svært godt utålmodigheten fra Arkitektforeningen.

Men – på hvilket grunnlag og hvorfor trekker Arkitektforeningen seg ut akkurat nå?

HVIS STYRET HADDE hatt kontakt med sin representant i Tilsynsutvalget, både nåværende og forgjengeren, ville de ha kunnet argumentere på et mer saklig grunnlag. Det forholder seg nemlig slik at de siste to-tre årene har sakene endret karakter, vi forholder oss til viktige bygge- og reguleringsaker som gir

BERGEN ARKITEKTFORENING: Ved 100-årsjubileet i 2008 kunne publikum søke gratis råd hos foreningens representanter på Torgallmenningen. Nå har foreningen trukket seg fra Tilsynsutvalget for byens utseende. ARKIVFOTO: HELGE SUNDE

føringar for byens utvikling saksmengden har vært stadig økende og er omfattende vi tar opp saker på eget initiativ.

Vedtakene i utvalget er stort sett enstemmige, og Arkitektforeningens representant blir lyttet til og har stor gjennomslagskraft. Arkitektforeningen har for øvrig aldri tatt opp noen saker direkte med utvalget eller gjort forsøk på å ha noen form for dialog.

EN ANNEN ERFARING jeg har gjort er at Tilsynsutvalget fungerer som

et nødvendig korrektiv når det gjelder omfanget av utbyggingsplaner, både for nybygg og eldre bymiljø. Tiltakshaverne ønsker som oftest, naturlig nok, en størst mulig utnyttelsesgrad av tomter og nybygg. Dette kan kollidere med bysamfunnets ønsker om å for eksempel bevare vakre miljøer eller å få kvalitetsmessige gode utbygginger.

Jeg setter spørsmålsteget ved Arkitektforeningens strategi om å presse kommunen og byrådet ved å trekke seg ut. Konsekven-

sene er at Tilsynsutvalget blir svekket – sakene må jo behandles fortløpende – og Arkitektforeningen mister omdømme som seriøs samfunnsaktør.

Personlig vil jeg oppfordre foreningen til fortsatt å øve press, det ser ut til å være nødvendig, men det må kunne gjøres via andre kanaler enn gjennom trusler i media. Det siste utspillet fra foreningen styrker argumentasjonen for et faglig bredspektret Tilsynsutvalg.

Jordens temperatur vil stige

KLIMA

Helge Drange
Geofysisk institutt,
Universitetet i Bergen,
og Bjerknessenteret

I BT 17.3 etterlyser Anton Hellesøy forklaring på hvorfor jordens temperatur ikke har steget etter 1998. Dette er et relevant spørsmål. Siden atmosfærens innhold av menneskeskapte klimagasser er jevnt økende, skulle en forvente at jordens temperatur ville øke, også etter 1998. Hva skjer?

Jordens temperatur kan beregnes – og er godt dokumentert – basert på termometermålinger siden 1880, radiosondemålinger siden 1950-tallet og satellittmålinger siden 1979. Det er godt samsvar mellom de ulike måleeriene; global temperatur har for eksempel steget med cirka 0,45 grader de siste 30 årene.

I TILLEGG TIL den gradvise oppvarmingen, er det stor variasjon for tidsperioder kortere enn 10-15 år. En viktig årsak til at jordens temperatur ikke har satt ny var-

merkord siden 1998, er knyttet til særdeles høy havtemperatur i Stillehavet – kjent som El Niño – i 1997/98. Andre år kan havtemperaturen samme sted ligge godt under gjennomsnittet (en La Niña-situasjon). Da faller jordens temperatur.

VARMENDE EL NIÑO og kjølede La Niña har ikke noe med menneskeskapt klimaendring å gjøre; de lever sitt eget liv og inntreffer gjerne én til to ganger hvert tiår. Det er derfor helt tilfeldig at nettopp 1998 ble et spesielt varmt år. På tilsvarende måte inntraff en La Niña i 2007/08, og dette var en viktig årsak til en relativt kjølig periode rundt 2008. Igjen er det tilfeldig at nettopp 2008 ble såpass kjølig. Videre har en moderat El Niño siden sommeren 2009 bidratt til at årets vinter, globalt sett, er blant de varmeste vintrene som er målt siden 1880.

ANDRE FAKTORER som kan ha påvirket jordens temperatur det siste tiåret er mengde vanndamp i

atmosfæren, utstrekning og type skyer, antall partikler frigjort ved forbrenning av spesielt kull og biomasse (aerosoler), partikkelutslipp fra store vulkanutbrudd, variasjoner i solstrålingen og lagring av varme i havet.

Det ikke påvist systematiske endringer i disse faktorene med to unntak: Redusert mengde vanndamp høyt i atmosfæren og (svakt) redusert solstråling. Grunnet måleusikkerheter knyttet til skyer, aerosoler og varmeinnhold i havet, kan det ikke helt utelukkes at endringer i disse faktorene kan ha påvirket global temperatur de siste 10 år.

NÅR DET GJELDER vanndamp i stratosfæren, det vil si over 10-15 km høyde, viser en nylig publisert studie at denne har falt med rundt 10 prosent etter år 2000 (Solomon m.fl., Science, 2010). Denne reduksjonen har anslagsvis redusert effekten av forventet menneskeskapt oppvarming med 25 prosent for samme tidsperiode.

Videre vet vi at solstrålingen

har vært svakt avtakende de siste 30 årene. Dette har også bidratt til å begrense temperaturøkningen det siste tiåret. Faglitteraturen er nokså samstemt om at variasjoner i solinnstrålingen – for nåtidens klima – kan tilsvare variasjoner på én til to tidels grader i global temperatur.

MEN SIDEN GLOBAL temperatur har steget med vel 0,4 grader de siste 30 årene mens solinnstrålingen har avtatt for samme periode, antas det at redusert solinnstråling bare kan forklare deler av temperaturutviklingen etter 1998.

En utflatning av global temperatur kan altså forekomme for tidsperioder opptil 10-15 år, men vanskelig for tidsperioder på mer enn 20 år. Med dagens kunnskap og med antakelsen om at det ikke kommer store vulkanutbrudd eller en kjølede La Niña de neste årene, kan vi forvente at global temperatur vil stige og passere 1998 i løpet av et fåtalls år.